

In memoriam Karel Heirbaut

Jef Maes, schoonbroer van Karel

Vrijdag 30 maart 2001 overleed Karel Heirbaut. Karel was jarenlang syndicalist op de Boelwerf te Temse en lag daar samen met vele anderen aan de basis van een belangrijke beweging van strijd-syndicalisten. Heirbaut verbeeldt en verwoordt meer dan dertig jaar sociale strijd hier, maar ook ver buiten het Waasland. Zijn inspiratie putte hij uit het manifest van de KWB (Kristelijke Werkliedenbeweging) uit de jaren '70 dat het krachtig uitdrukte in één zin: het kapitalisme maakt mens, dier en natuur kapot. Aan de basis van deze sociale bewogenheid lag de onwrikbare overtuiging dat elke mens, op de eerste plaats de zwakste, recht heeft op welvaart en welzijn.

Zijn sociaal engagement had een sterk lokaal karakter maar zonder de ruimere maatschappelijke context - tot op het internationale vlak - uit het oog te verliezen. Zo was Heirbaut sterk betrokken bij de problemen in Lee, bij OK-Trans en vooral bij de bezetting van Nobels-Peelman. Samen met anderen was hij een voorvechter in het Arbeiderscomité Waasland waarin verschillende progressieve groepen elkaar hadden gevonden. Hij lag mee aan de basis van De Barst, dat door middel van theater, vertellingen, boeken en brochures het maatschappijkritische gedachtegoed ruim verspreidde.

Maar alleen de wereld was groot genoeg voor het sociaal engagement van mensen zoals Heirbaut. Samen met anderen heeft hij veel reizen gemaakt in het buitenland. Niet vanuit viersterrenhotels als toerist, wel als activist tussen en met de gewone mensen. Hij ging al liftend naar Turkije bij familie van Turkse werknemers op de Boel. Hij was in Marokko; in Engeland naar aanleiding van de Britse mijnwerkersstaking; bij de Palestijnen; in Cuba en Albanië. Hij sloot zich aan bij grote internationale manifestaties van daklozen, werklozen en sans-papiers, tegen armoede en uitsluiting.

Nadat hij in 1981 werd afgedankt op de Boelwerf bleef hij actief. Via zijn boeken, zijn foto's, zijn collages en zijn vertellingen verspreidde hij zijn ideeën. Zijn laatste tentoonstelling en dito fotoboek, *Stromen blijven Stromen* vormen een samenvatting van zijn werk en zijn ideeën (zie *Brood & Rozen*, 2001, 1).

Heirbaut is overleden aan asbestkanker. In de jaren '70 hebben de militanten op de Boelwerf gevochten om het asbest van de werf te krijgen. Door vele acties zijn ze daarin geslaagd. Hij en de zijnen hadden gelijk!

Karel Heirbaut werd gewaardeerd door de enen en verguisd door de anderen. De waardering kwam van hen voor wie hij rechtvaardigheid opeiste: de stoere 'klinkers' op de werf, de halfdove kappers, de lassers en monteerders, de buizenleggers en verfspuiters, de Turken en de Grieken die in de meest onmenselijke omstandigheden in onderaanneming werkten.